

TMMOB Basın Açıklamaları

**SÖYLEDİK, BİR KERE DAHA
SÖYLÜYÜRÜZ:**

**BİZ NEOLİBERALİZME, GERİCİLİĞE VE
IRKÇILIĞA KARŞI EMekten VE
HALKTAN YANA TAVIR ALACAK BİR
CUMHURBAŞKANI İSTİYÜRÜZ!**

Cumhurbaşkanlığı seçim sürecinde -halkın günlük yaşamına yeterince değmeden- sürdürülen tartışmalar, yönetenler arasındaki iktidar çatışmasının yansımasıyla, toplumu laik-anti laik ekseninde kamplaşmaya itiyor. Yaşanan bu tartışmalar örgütleri ve bireyleri bu kamplaşmanın bir tarafı olmaya zorluyor.

Emek ve meslek örgütlerinin görevi ve sorumluluğu; bu saflaşmanın dışında emekten, halktan yana bir çözüm oluşturmak ve bu ekseninde bir gücü açığa çıkarmaktır.

Cumhurbaşkanı, Anayasa'da yazılı olduğu biçimiyle TBMM'de seçilecektir. Oysa "Cumhur"un yani "Halk"ın başkanını seçecek parlamentonun yapısı temsil özürüdür. AKP toplam seçmenin %25'inin oyuyla parlamentoda %65 çoğunluk sağlamıştır. AKP bu antidemokratik temsile dayanarak Cumhurbaşkanını tek başına belirlemek istemektedir. Bu süreçte bütün toplum Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın ağzından çıkacak Cumhurbaşkanı adayının adını beklemektedir. Ve ne yazık ki bunun adı da "milli irade" olacaktır. AKP'nin bu süreci, halkın %75'inin iradesini karşısına alarak, tek başına belirleme isteği demokratik değildir.

Diğer yandan, %10'luk seçim barajını savunup "Bu Parlamento Cumhurbaşkanını seçemez" demek de başka bir çelişkidir. Yapılması gereken en kısa zamanda siyasi partiler yasasının ve seçim yasasının değiştirilmesi ve barajların kaldırılmasıdır.

12 Eylül Anayasası'nda Kenan Evren için belirlenen "Cumhurbaşkanı'nın görev, yetki ve sorumlulukları" demokratik parlamenter sistemle uyumsuzdur. Yetkileri tartışmadan, bu yetkileri kimin kullanacağını tartışmak da, yetkileri kullanmaya talip

olmak da kabul edilebilir bir durum değildir ve sorunu çözmeyecektir. Anayasa değişikliğine gidilerek, Cumhurbaşkanı'nın yetkileri sınırlandırılmalıdır.

Cumhurbaşkanlığı seçimi sürecinde sorun laiklik ekseninde "Rejim Sorunu" olarak sunulmakta, konu Recep Tayyip Erdoğan ismine indirgenerek tartışılmaktadır. Oysa toplumun muhafazakârlaştırılması, 12 Eylül'ün ortaya koyduğu politikaların doğrudan bir sonucudur. Bu politikaları sistematik biçimde uygulayarak "Siyasal İslam"ın gelişmesine katkı sunanların bugün laiklikten söz etmesi ironiktir. Oysa laiklik karşıtları ile mücadele 12 Eylül ile hesaplaşmaktan geçmektedir.

Biz gericilik ve gericiliğin beslendiği 12 Eylül uygulamalarının devamından yana olanlar arasında bir tercih yapmayacağız. Başta 12 Eylül olmak üzere bütün darbelerin öncelikli mağduru emekçiler ve halk olmuştur. Anti demokratik yönelimlerin karşısında olmak her demokratın öncelikli görevidir.

Cumhurbaşkanı Taraf Olmalıdır!

Biz, neo-liberalizme, gericiliğe ve ırkçılığa karşı eşitlikten, özgürlükten, laiklikten, demokrasiden yani emekten ve halktan yana tavır alacak bir Cumhurbaşkanı istiyoruz.

Biz, emperyalizme karşı tam bağımsızlıktan yana tavır alacak bir Cumhurbaşkanı istiyoruz.

Biz yurttan ve dünyada barıştan yana tavır alacak bir Cumhurbaşkanı istiyoruz.

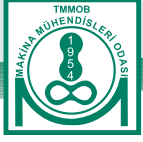
Biz, kırk katır, kırk satır dayatmalarına karşı "Özgür ve Demokratik Bir Türkiye" diyoruz.

Biz tüm demokrasi güçlerini, hepimize dayatılan bu karanlığı birlikte yırtmaya ve dağıtmaya davet ediyoruz.

KESK Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu

TMMOB Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği

TTB Türk Tabipleri Birliği

NASIL BİR TÜRKİYE İSTİYORUZ?

Son günlerde ülkenin dört bir tarafı yeni cenazeler ile sarsılıyor. Ağlayan tüm annelerin acısı yüreğimizi yakıyor. Biz yine söylüyoruz; son 20 yılı aşkın bir süreç bu sorunun şiddete dayalı politikalarla çözülemeyeceğini göstermiştir. Silahların konuştuğu ortamlarda demokrasiden söz etmek mümkün değildir. Biz bütün sorunlarda olduğu gibi bu sorunun da barışçıl ortamda ve demokratik yöntemlerle çözülebileceği inancını taşımaktayız.

TMMOB, KESK, DİSK, TTB ve TDB, "Nasıl Bir Türkiye İstiyoruz?" başlığı ile bir açıklama yaptı.

NASIL BİR TÜRKİYE İSTİYORUZ?

Türkiye zor bir dönemden geçiyor. Siyasette, ekonomide, sokaklarda ve toplumsal yaşamın her alanında gerilim ve kriz giderek tırmanıyor. Tırmanan bu gerilim, ne toplumun iradesini parlamentoya yansıtmayan bir seçimle, ne de herhangi bir geçici düzenlemeyle aşılabılır. İçinden geçmekte olduğumuz kriz, 12 Eylül'den bu yana bizlere dayatılan yaşam biçiminin, siyaset tarzının, ekonomik politikaların ürünüdür. Dolayısıyla krizi aşmanın yegâne yolu, "Darbe Hukuku"nun ve ülkemizde yarattığı toplumsal, siyasi ve ekonomik erozyonun yaşamımızın her alanından çıkarılmasıdır. Cumhurbaşkanlığı seçimleriyle doruğa çıkan mevcut siyasi kriz, basit anlamda "yöneticilerin niteliği" üzerinden yürütülecek bir tartışma ile aşılamaz.

Siyasal Krizin Çözümü, Her Alanda Köklü Demokratik Dönüşümün Sağlanmasıdır.

Bugünün siyasi krizinin temelinde, siyasetin toplumsal dayanaklarından ve demokrasiden uzak

bir alanda yürütülüyor olması yatmaktadır. 12 Eylül hukukunun yarattığı baskı, geniş halk kesimlerini siyasetten uzaklaştırmış, emek ve meslek örgütlerini, demokrasi güçlerini siyasete müdahalenin uzağına itmiştir.

Krizin çözümü için siyasal alanda acilen bir demokratikleşme süreci başlatılmalıdır. Bunun için seçim sistemi ve siyasi partiler yasası derhal değiştirilmelidir. Temsil sistemi, yasaklardan ve eşitsizliklerden arındırılarak demokratik bir içerikle yeniden düzenlenmelidir. Tüm toplum kesimlerini siyasetin içine doğrudan davet eden bir yaklaşım süratle hayata geçirilmelidir. Kriz, salt siyasal yaşamda nükseden bir olgu değil, ülkemizin ekonomik hayatının da yapısal bir sorunudur. Bu sorunun kaynağı, halkı yok sayan, emekçilerin taleplerini duymayan, yoksulların yaşam hakkını görmezden gelen neo-liberal ekonomik politikalarıdır.

Bizler, ülkeyi içinden çıkılmaz bir kâbusa sürükleyen neo-liberal ekonomik politikaların terk edilerek, halkın ihtiyaçları doğrultusunda, emekten ve halktan yana bir ekonomik programın hayata geçirilmesini istiyoruz. Eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik alanlarında yaşanan tahribat giderilerek, sosyal alanda yaşanan yıkımı telafi edecek önlemler alınmalıdır. Eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik alanları, kamusal bir bakışla yeniden yapılandırılmalıdır. Giderek büyüyen zenginler ile yoksullar arasındaki açığın kapatılması için sosyal destekleme programları hayata geçirilmelidir.

Çalışma yaşamındaki esnek, güvencesiz, sigortasız istihdam uygulamalarına, antidemokratik baskı yasalarına son verilmelidir.

Gericiliğin ve Irkçılığın Çözümü Özgürlüklerin Genişletilmesidir!

Siyasetin antidemokratikleştirilmesi ve ekonominin neo-liberalleşmesi ile ortaya çıkan yoksulluk/yoksunluk/işsizlik ve örgütsüzleşme süreçleri toplumda yaşanan hızlı muhafazakârlaşma ile eş

zamanlı gitmiştir. İmam hatiplerle, zorunlu din eğitimiyle, kuran kurslarıyla, Türk İslam sentezi politikalarla, devlet kurumlarında ve medya aracılığıyla tüm toplumda yayılan tek tiplilik insanlarımızın bir arada, dostça yaşama kültürünü yok etmektedir. İrkçı-şoven bir anlayışla farklı kimliklerin toplumsal ve siyasal yaşamda kendisini ifade etmesi engellenmiştir.

İnsanları birbirine düşman eden, toplum içindeki bağları kopararak parçalanmaya iten bu ötekileştirici, düşmanca politikalar, toplumsal bütünlüğümüzün en büyük tehdididir. Her türden etnik, dini, cinsiyet v.b kimliklerin özgürce yaşanabildiği, farklı kültürlerin ve düşüncelerin kendilerini ifade olanaklarının yaratıldığı, özgürlükçü bir laiklik anlayışının egemen olduğu, bir arada kardeşçe yaşama kültürüyle yoğrulmuş bir ülke, toplumsal barış ve huzurun tek reçetesidir.

Son günlerde ülkenin dört bir tarafı yeni cenazeler ile sarsılıyor. Ağlayan tüm annelerin acısı yüreğimizi yakıyor. Biz yine söylüyoruz; son 20 yılı aşkın bir süreç bu sorunun şiddete dayalı politikalarla çözülemeyeceğini göstermiştir. Silahların konuştuğu ortamlarda demokrasiden söz etmek mümkün değildir. Biz bütün sorunlarda olduğu gibi bu sorunun da barışçıl ortamda ve demokratik yöntemlerle çözülebileceği inancını taşımaktayız.

Şiddet ve gerilim ortamlarının yarattığı kitlesel kamplaşmalar ülkemizin ve insanımızın yararına değildir. Türkiye'nin, "kitlesel refleks" çağruları ile toplumu kamplaştırma ve kitlesel çatışma ortamı yaratma yerine, kardeşçe birarada yaşamı sağlayacak iklimin yaratılmasına ihtiyacı vardır.

IMF ve Dünya Bankası nezdinde karnesi A olan AKP, bir yandan demokrasıcılık oyunu oynarken öte yandan polisin görev ve yetkilerini düzenleyen yasada olduğu gibi antidemokratik uygulamaları Meclis'ten geçiriveriyor. Emekçiler, AKP'nin bu oyununun bilincindedir.

Biz aşağıda imzası bulunan emek ve meslek örgütleri; içinden geçmekte olduğumuz seçim sürecinde, yürütülen sosyo-ekonomik politikaların sonucu olan krizin geçici ve kısmi tedbirlerle aşılamayacağına inanıyoruz. İlkesizleşmiş ve birbirinin aynısı hale gelmiş mevcut siyasi partiler Türkiye'nin sorunlarına köklü çözüm üretmekten aciz haldedir. Türkiye'nin temel sorunu anti demokratik yasalar, emek karşıtı özelleştirmeci politikalar ve halkın karar mekanizmalarından uzaklaştırılmasıdır. Yapılması gereken, krizin temelinde yatan nedenlerin doğru tespit edilerek ona uygun köklü ve bütünlüklü bir çözüm üretilmesidir.

Yoksulluğa, İrkçılığa ve Gericiliğe Teslim Olmayacağız!

Halkımıza dayatılan sahte çözümlerin çıkmaz yol olduğunu, ırkçılığa varan milliyetçi söylemlerin, sosyal ve siyasal yaşamı din temelli anlayışa göre kurgulamak isteyenlerin ülkemizi içinden çıkılmaz bir kaosa doğru sürüklediklerini, bu kaostan çıkış yolunun demokrasi dışı yöntemlerle olamayacağını bir kez daha ifade ediyoruz.

Çözüm; eşit, özgür, bağımsız, demokratik ve laik bir Türkiye'de bir arada kardeşçe yaşam anlayışının egemen olmasından geçecektir. Tüm siyasi partileri seçim döneminde kamplaşma ve ayrışmayı körükleyen bir söylemden uzak durmaya, ülkemizin temel sorunlarına yönelik somut projelerle halkın oyunu talep etmeye çağırıyoruz.

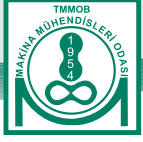
Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu

Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği

Türk Tabipleri Birliği

Türk Dişhekimleri Birliği

AKP İKTİDARINI UYARIYORUZ! ERKEN SEÇİM KARARI ALMIŞ BİR PARLAMENTOYA TMMOB'NİN VE İNSANIMIZIN ALEYHİNE YASALARI GETİRMEYİN!

Siyasal İktidar tarafından TBMM'ye sunulan ve şimdi Meclis gündeminde bulunan "Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Değişiklik Yapılmasına Dair Yasa Tasarısı", yabancı mimar ve mühendislere akademik ve mesleki yeterlilik muafiyeti tanımaktadır. Teklif edilen yasa ile bu kişilere Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Yasa ve Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yasası'nın uygulanmayacağını düzenlenmektedir. Bu Yasa Tasarısı, yabancılara serbest dolaşım ve çalışma hakkı vermekte, hizmet kalitesi aramakta, ülkemiz mimar ve mühendislerini haksız rekabete teslim etmekte ve eşitlik ilkesini zedelemektedir. Sermayenin istemi üzerine Başbakanlık Müsteşarı tarafından hazırlanan bu Yasa Tasarısının Birliğimizce kabul edilemez olduğunu başından bu yana ifade etmekteyiz.

Bu teklifte ısrar eden ve toplumsal muhalefete kulak tıkayan siyasi iktidar, toplumun değil sermayenin iktidarı olduğunu ve varlığını sermayeye borçlu olduğunu unutmamış gözükmektedir.

Cumhurbaşkanı'nı seçemeyen ve erken seçim kararı alan TBMM'nin yasama faaliyetine devam etmesi doğru değildir. Kamuoyu önünde meşruluğu tartışılan ve güvenoyu almak için erken seçim kararı alan TBMM üyelerinin, halkın seçme ve seçilme hakkından, iş yaşamına, eğitime, enerjiye dek alanlarda düzenleme yapması kabul edilebilir değildir.

AKP iktidarı, hiçbir iktidar döneminde görülmemiş biçimde toplumun ilgili taraflarıyla tartışmadan yoğun biçimde yaşamımızı ilgilendiren alanlarda yasal düzenleme yapmıştır. TBMM'de kabul edilen yasaların içeriği ve kaybedilen haklar konusunda toplum bilgilendirilmemiştir. Bu yasalar ya çeviriler, ya da ısmarlama biçimde kişiye, kuruma özel yasalar olmuştur. Yasaların gerekçesi ile yazılımı dahi kaotik bir nitelik taşıırken, seçim arifesinde, siyasi iktidarın sayısal çoğunluğunu kullanarak yasa kabul etmesi demokratik teamüllere ve siyasi ahlakla bağdaşmamaktadır.

TBMM'de üye bulduran siyasi partilerin demokratik esaslara uygun olmayan, bu yasama faaliyetine dur demeleri gerekmektedir. Cumhurbaşkanını seçememiş bir parlamentonun yasama faaliyetine de devam etmemesi gerekir.

Güvenoyu için erken seçim kararı alan parlamentonun, nükleer santral, yeni 15 üniversitenin kurulması, Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkındaki Yasa'da yapılacak değişiklikleri kabul eden düzenlemelerini kabul etmemiz olanaklı değildir.

Yabancı mühendis ve mimarlar hakkında akademik ve mesleki yeterlilik aramadan çalışma izinleri verilmesini öngören yasa değişikliği kabul edildiği durumda, Cumhurbaşkanı tarafından Meclis'e iade edilmediği durumda bu yasanın uygulanmaması için her türlü meşru yolları tüketeceğimizi kamuoyuna ilan etmek zorunlu olmuştur.

Mehmet Soğancı

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı